

	نام و نام خانوادگی: پایه ی تحصیلی: دهم انسانی نام درس: علوم و فنون 2	آموزش و پرورش شهرستان ملکان دبیرستان دختران علی سال تحصیلی: 1399-1400	باسمه تعالی مدت امتحان: 80 نوبت دوم نام دبیر: آيسان صادقی
بارم	سوالات		
ردیف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)		
1	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید؟</p> <p>الف) به دو کلمه همجنس و همسان می گویند.</p> <p>ب) ارزش موسیقایی از همه سجع ها بیشتر است.</p> <p>ج) ویژگی اصلی نثر به کارگیری سجع است.</p> <p>د) شاعران معروف آذربایجان و بودند.</p> <p>ع) آوردن آرایه های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی از ویژگی های نثر است.</p> <p>ف) کشف الاسرار و عده الابرار از آثار است.</p>		
0.5	چرا به سبک دوره ی سلجوقی، بینابین هم گفته می شود؟		
0.5	ویژگی نثر دوره ی سامانی را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)		
0.25	نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام در کجا پدید آمد؟		
0.25	همه آثار به جز از نمونه های نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند؟		
0.25	الف) کیمیای سعادت ب) قابوس نامه پ) تاریخ بلعمی د) تاریخ بیهقی		
6	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص) و (غ) مشخص نمایید.</p> <p>الف) زبان پارتی در دوره ی هخامنشیان رایج بود.</p> <p>ب) یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی کلام آن است.</p> <p>ج) مهم ترین دوره ی تمدن اسلامی ایران قرن پنجم و نیمه اول قرن ششم بوده است.</p> <p>حذف افعال به قرینه و اطناب از ویژگی نثر سبک عراقی است.</p>		
	موسیقی شعر (6 نمره)		
7	هر یک از کلمات زیر دارای چند هجاست؟		
1.25	الف) کلاس ب) حماسی ج) شباهنگام د) آسمانی خ) محبت		
8	واژه های قافیه و حروف مشترک آن را در هر بیت مشخص کنید.		
1	<p>الف) آب زیند راه را، هین که نگار می رسد / مژده دهید باغ را، بوی بهار می رسد.</p> <p>ب) شب عاشقان بی دل، چه شبی دراز باشد / تو بیا کز اول شب، در صبح باز باشد.</p>		
9	در کدام گزینه «ی» صامت است؟		
0.25	الف) دید ب) یار پ) فانی د) بینا		

0.25	خط عروضی کلمات مشخص شده در مصراع های زیر به چه شکل است؟ الف) طاعت آن نیست که برخاک نهی پیشانی ب) ای چشم و چراغ اهل بینش ج) هرچه بر نفس خویش نپسندی د) برو شیر درنده باش ای دغل	10
1	الف) طاعتان - چشم مُ - خی شُ - دررنده ب) طاعت آن - چشم - خیش - دررنده ج) طاعت آن - چشم مُ - خی شُ - دررنده د) طاعتان - چشم - خیش - دررنده	11
1	بیت زیر را به جاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید، سپس هر هجا را با علامت خاص خود بنویسید. بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت / برآید که ما خاک باشیم و خشت	12
0.5	آیا واژه ی «حضيض» می تواند با واژه «لذیذ» هم قافیه شود؟ دلیل خود را بنویسید.	13
1	واژه ی «سرافراز» و «کار آزموده» را یکبار با همزه و بار دیگر بدون همزه به خط عروضی بنویسید.	14
0.5	صامت و مصوت های کلمه ی زیر را با علامت هایشان بنویسید. لبخند:	15
0.25	در بیت زیر مشخص کنید که بیت، قافیه ی درونی دارد یا ذوقافیتین؟ -ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو آسمان سپر	
زیبایی شناسی (6 نمره)		
1	نمونه های واج آرای و واژه آرای را در ابیات زیر تحلیل کنید. الف) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل / باز دارد پیاده را ز سبیل ب) مارا سری است باتو، که گر خلق روزگار / زشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم.	16
1	سجع و نوع آن را بیابید؟ آمد موج الست کشتی قالب بیست / باز چو کشتی شکست نوبت وصل لقاست .	17
0.5	نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) دو چیز محال عقل است، خوردن بیش از رزق مقسوق و مردن پیش از وقت معلوم. ب) مال از بهر آسایش عمر است، نه عمر از بهر گرد کردن مال. ج) جوان مرد که بخورد و بدهد، به از عابد که روزه گیرد و بنهد. د) به نانهاده دست نرسد و نهاده هر کجا هست برسد.	18
1	در ابیات زیر آرایه موازنه به کار رفته است یا ترصیع؟ دلیل خود را بنویسید. الف) برگ بی برگی بود مارا نوال / مرگ بی مرگی بود مارا حلال ب) راه وصل تو، راه پر آسیب / درد بی عشق تو، درد بی درمان	19
2	در ابیات زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید. الف) بهرام که گور می گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت. ب) بگفت از سور کمتر گوی با مور / که موران را قناعت خوش تر از سور ج) کفر است در طریقت ما کینه داشتن / آیین ماست چو آیین داشتن .	20

	(د) نو بهار است در آن کوش که خوش دل باشی / که بسی گل بدمد بازو تو در گل باشی	
0.5	کاربرد کدام آرایه در بیت زیر سبب موسیقی در متن و تاثیر گذاری بیشتر می شود؟ نمی دانم نمی دانم الهی / تو دانی و تو دانی آنچه خواهی	21
	نقد و تحلیل نظم و نثر (4نمره)	
	شعر زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. به دام افتاد روباهی سحرگاه که گر صیاد ببند گر چنینم پس آنگه ،مرده کرد او خویشتن را چو صیاد آمد او را مرده پنداشت ز بن برید حالی گوش او لیک به دل ،روباه گفتا :ترک غم گیر یکی دیگر بیامد،گفت :این دم ز باننش را برید آن مرد ،ناگاه دگر کس گفت :ما را از همه چیز نزد دم ،تا که آهن در فکندند به دل ،روباه گفتا :گر بمانم دگر کس آمد و گفت :اختیار است به دل می گفت :با دل نیست بازی	22
2	الف) چهار مورد از ویژگی های زبانی شعر فوق را بنویسید؟	
2	ب) شعر فوق را از دید قلمرو ادبی بررسی کنید؟ (4 مورد)	

